

Nr 583

Av herrar **Senander** och **Johansson** i Stockholm, om *ändring av semesterlagens kvalifikationsbestämmelser.*

Enligt semesterlagens 7 § utgår semester med en och en halv dag för varje kalendermånad av kvalifikationsåret, under vilket den anställde för arbetsgivarens räkning utfört arbete å minst sexton dagar.

Denna kvalifikationsbestämmelse är numera genom förändrade förhållanden på en rad arbetsområden i behov av en revidering. Som bekant har den successivt genomförda arbetstidsförkortningen medfört att arbetsmarknadens parter träffat uppgörelser om arbetsfria dagar, huvudsakligen i form av fria lördagar. I många fall kan detta förhållande förorsaka svårigheter att uppfylla semestervillkoren. Sålunda kan de fyra eller fem fridagarna per kalendermånad leda till att det stadgade kvalifikationsvillkoret om sexton dagars utfört arbete per kalendermånad icke uppnås, med därav följande förlust av semesterrätt.

Vi anser att en justering av berörda paragraf är nödvändig. Detta kan enklast ske genom en sänkning av berörda kvalifikationsvillkor från nuvarande sexton till tolv dagar. Krav om minskning av dagantalet framfördes av vissa remissinstanser redan vid lagens tillkomst. I praktiken har det även visat sig, att nuvarande kvalifikationsgrund allmänt sett är alltför restriktiv. Än mera blir detta fallet i betraktande av de genom arbetstidsförkortningen förändrade förhållandena.

Under alla omständigheter bör emellertid sådan förändring ske, att inte de via arbetstidsförkortningen uppnådda fridagarna inverkar oförmånligt med hänsyn till möjligheterna att uppnå semesterförmånen. En anställd som genom de påtalade förhållandena förlorar rätten till semester har fått betala ett pris för förmånen av arbetstidsförkortningen, som är oförenligt med dess syfte. Därest icke en sänkning av dagantalet anses kunna genomföras bör i varje fall genom arbetstidsförkortningen uppnådda fridagar räknas som arbetsdagar i semesterlagens mening.

Lagens 17 § berör sådana anställda, som på grund av anställningens karaktär inte kan kvalificera sig för semester enligt § 7 och därför i stället tillerkännes särskild semesterlön. För sådana anställda har förvärvet av semesterrätt inte kunnat göras beroende av viss arbetad tid utan i stället måst anknytas till arbetsinkomsten. För rätt till semesterlön fordras att den anställde under viss tidrymd genom arbete för arbetsgivarens räkning

uppnått en inkomst av viss storlek. Den tidrymd som här gäller är kalenderkvartalet. För varje kvartal av kvalifikationsåret, under vilket den anställde nått en inkomst som motsvarar minst sexton gånger den genomsnittliga dagsförtjänsten å orten för arbetet i fråga, blir han kvalificerad till semesterlön.

Det finns emellertid många arbetare som inte kan erhålla semesterrätt därför att deras arbete icke utföres för en och samma arbetsgivares räkning. De kommer inte heller i åtnjutande av särskild semesterlön, eftersom deras anställningsform principiellt är att hänföra till bestämmelserna i lagens § 7. De kan arbeta vissa dagar i veckan hos en arbetsgivare och andra dagar hos en annan. Detta kan fortgå året runt. Sammanlagt utför de arbete i den omfattning lagen förutsätter för kvalifikation, men på grund av att de arbetar hos två arbetsgivare uppnår de inte kvalifikationstiden hos någon av dem. Det finns även firmor som året runt har folk anställda två eller ibland tre dagar i veckan. Trots helårsanställning kan de inte kvalificera sig för semester eller semesterlön.

Inom städningarbetet och inom affärsvärlden finns det säkerligen många exempel på förhållanden av detta slag.

Med hänvisning till vad vi sålunda anfört hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att nuvarande kvalifikationsbestämmelser i semesterlagen om sexton dagars arbete per kalendermånad nedsättes till tolv dagar, alternativt att sådana arbetsfria dagar som arbetsmarknadens parter träffar uppgörelse om på grund av arbetstidsförkortningen skall betraktas som kvalificerande för semester, samt att anställda, som på grund av anställningens karaktär inte kan kvalificera sig för semester, skall erhålla semesterlön enligt villkoren i lagens 17 §.

Stockholm i januari 1960

Knut Senander

Gustav Johansson
